

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання; наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Кваліфікаційний комітет УАМ. Посадові функції (обов'язки маркетолога, базовий рівень – фахівець відділу. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.uam.kneu.kiev.ua/rus/content/fah_sertific.pdf.
3. Кучинова Н. М. Психологічні особливості професійного мислення маркетологів / Н. М. Кучинова // Проблеми сучасної психології. – 2014. – Вип. 24. – С. 441–454.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
5. Рябих Л. М. Лекція як жанр американського академічного дискурсу: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Л. М. Рябих. – Харків, 2014. – 18 с.
6. Сологуб Л. В. Комунікативні стратегії фахової соціалізації адресата у науково-дидактичному дискурсі (на матеріалі сучасних англійських підручників з екології): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Л. В. Сологуб. – Львів, 2015. – 214 с.
7. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. – 2-ге вид., виправ. і доп. / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с.

REFERENCES

1. Zagalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia. [The Overall European Recommendations on language education: learning, teaching and education.], Kyiv, Lenvit, 2003, 273 p.
2. Kvalifikatsiinyi komitet UAM. Posadovi funktsii (oboviazky marketologa, bazovyi riven – fachivets vidilu [Qualification Committee. Job Descriptions: duties of marketers, basic level – specialist of the department]: Available at http://www.uam.kneu.kiev.ua/rus/content/fah_sertific.pdf. (accessed 02.11.2016).
3. Kuchynova N.M. Psychologichni osoblyvosti profesynogo myslennia marketologiv [The psychological peculiarities of occupational thinking of markeres], Problemy suchasnoi psychologii, 2014, Vol. 24., pp. 441-454.
4. Metodyka navchania inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka: pidruchnyk dlya studentiv klasychnykh, pedagogichnykh i lingvistychnykh univesytetiv [The methods of foreign language and culture teaching: theory and practice/ed S.Nikolaieva], Kyiv, Lenvit, 2013, 590 p.
5. Ryabych L.M. Lektsiia yak zhanr amerykanshogo akademichnogo dyskersu. Afr. diss. kand. ped.nauk. [A lecture as a genre of American academic discourse. PhD. ped. sci. diss.], Kharkiv, 2014, 18 p.
6. Sologub L.V. Komunikatyvni strategii fachovoi sotsializatsii adresata u naukovydyaktychnomu dyskursi (na materili suchasnykh pidruchnykiv z ekologi). Diss. kand. ped.nauk. [The communicative strategies of professional socialization of the addressee in academic and didactic discourse (based on contemporary English course books in ecology) PhD. ped. sci. diss.], Lviv, 214 p.
7. Shevchuk S.V., Klymenko I.V. Ukrayinska mova za profesiinym spramuvaniem [The Ukrainian language for special purpose], Kyiv, 2011, 696 p.

УДК 37.013:81'25:34

СВІТЛАНА ДОРДА

s.dorda@uabs.sumdu.edu.ua

кандидат філологічних наук, доцент,

Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

Сумського державного університету

ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Показано, що підготовка до міжкультурного спілкування в умовах немовного вищого навчального закладу (ВНЗ) розуміється як взаємопов'язаний професійно орієнтований комунікативний, когнітивний та загальнокультурний розвиток студентів засобами як рідної, так й іноземної мов. Метою іноземної підготовки студентів немовних ВНЗ (в нашому випадку – майбутніх юристів) є формування та розвиток у них іноземної професійно орієнтованої комунікативної компетентності, яку можна визначити як сукупність різних компетенцій.

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Визначено поняття перекладацької компетенції. Виокремлено компоненти перекладацької компетенції. Наведено приклади особливостей перекладу юридичних текстів.

Ключові слова: навчання іноземним мовам, компетентнісний підхід, перекладацька компетенція, професійна комунікація.

СВЕТЛАНА ДОРДА

s.dorda@uabs.sumdu.edu.ua

кандидат філологічних наук, доцент,

Учебно-научный институт бизнес-технологий «УАБД»

Сумского государственного университета

ФОРМИРОВАНИЕ ПЕРЕВОДЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ В СФЕРЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ

Отмечено, что подготовка к межкультурному общению в условиях неязыкового высшего учебного заведения понимается как взаимосвязанное профессионально ориентированное коммуникативное, когнитивное и общекультурное развитие студентов средствами как родного, так и иностранного языка. Целью иноязычной подготовки студентов неязыковых вузов (в нашем случае – будущих юристов) является формирование и развитие в них иноязычной профессионально ориентированной коммуникативной компетентности, которую можно определить как совокупность различных компетенций. Дано определение переводческой компетенции. Выделены компоненты переводческой компетенции. Приведены примеры особенностей перевода юридических текстов.

Ключевые слова: обучение иностранным языкам, компетентностный подход, переводческая компетенция, профессиональная коммуникация.

SVITLANA DORDA

s.dorda@uabs.sumdu.edu.ua

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,

Education and Research Institute for Business Technologies “UAB”

Sumy State University

TRANSLATION COMPETENCE FORMATION OF FUTURE LAWYERS IN THE FIELD OF PROFESSIONAL COMMUNICATION

Preparation for cross-cultural communication in a non-language higher education institution is understood as interrelated professionally oriented communicative, cognitive and cultural development of students by the means of both native and foreign language. The objective of foreign language teaching for students of a non-language higher education institution is the formation and development of foreign language professionally oriented communicative competence, which can be defined as a set of different competences. It was given the definition of translation competence. The components of the translation competence were singled out. The functioning of the legal language is special environment with its inner rules which were formed in the process of lawmaking and law enforcement. It is distinguished by linguistic and extralinguistic factors. The knowledge of the peculiarities of legal texts and separate terms, lexical, grammatical and stylistical aspects of legal translation takes on special significance in the translation competence formation. It was given the examples of the translation peculiarities of legal texts. The translation competence formation is based on the competences gained by students in the course of studying in the higher educational institution. All these competences are interrelated, interdependent, rest on professional knowledge and skills of future professionals.

Keywords: foreign language teaching, competence approach, translation competence, professional communication.

Розвиток нових засобів комунікації, становлення правової інтеграції та гармонізації у країнах Європейського Союзу, процес адаптації законів України до вимог європейського

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

законодавства є тими факторами, що привертають значну увагу до питань міжмовної комунікації у сфері права за кордоном та в нашій країні. За таких умов проблема формування перекладацької компетенції в сфері професійної комунікації стає однією із важливих проблем сучасної вітчизняної вищої освіти.

Ефективність професійної та мовної освіти майбутнього фахівця багато в чому визначаються прийнятою в суспільстві на певному етапі його розвитку освітньою концепцією та побудованою на її основі моделлю підготовки спеціаліста. Такою провідною концепцією нині можна вважати компетентністний підхід. Він передбачає створення нової освітньої моделі фахівця, який володіє сформованою професійною компетентністю. Для досягнення цієї мети можна виокремити наступні напрямки в суспільстві: інформатизація освіти, навчання іноземним мовам, оволодіння соціально-економічними знаннями. Отже, актуальним стає питання модернізації іноземної освіти в немовних ВНЗ з позиції компетентнісного підходу.

Науковці вважають, що відмінність компетентного фахівця від кваліфікованого полягає в тому, що компетентний фахівець не лише має певний рівень знань, вмінь, навичок, а й здатен реалізувати і реалізує їх в роботі.

Виокремлюють наступні характеристики компетентності:

- відображає значення традиційної тріади «знання, вміння, навички» і є сполучною ланкою між її компонентами;
- передбачає постійне оновлення знань, володіння новою інформацією для успішного вирішення професійних завдань;
- має як змістовний (знання), так і процесуальний (вміння) компоненти.

Мета статті – здійснити теоретичний аналіз формування перекладацької компетенції студентів юридичних факультетів ВНЗ в сфері професійної комунікації.

На зміну понять «знання», «вміння», «навички» приходять поняття «компетенція» та «компетентність». Але існує певна плутанина в поняттях «компетенція» та «компетентність», а також «мовна компетенція» та «мовна компетентність». Детальний аналіз співвідношення цих понять в своїй роботі наводить І. В. Родигіна [5, с. 16–33].

У широкому сенсі компетентність розуміється переважно як ступінь соціальної й психологічної зрілості людини, яка передбачає певний рівень психічного розвитку особистості, психологічну готовність до певного виду діяльності, що дозволяє індивіду успішно функціонувати в суспільстві та інтегруватися в нього. У вузькому сенсі вона розглядається як діяльнісна характеристика, як міра інтегрованості людини в діяльність, що передбачає певну світоглядну спрямованість особистості, ціннісне ставлення до діяльності та її предмета.

Компетентність є більш загальним поняттям ніж компетенція, означає володіння знаннями, навичками та вміннями на певному рівні і відображає результат процесу навчання. Можна сказати, що ці терміни протиставляються як загальне (компетентність) та часткове (компетенція). Компетентність співвідноситься з індивідуальним, особистим досвідом, стає особистою характеристикою. Якщо компетенція формується під час навчального процесу, то компетентність є індивідуальним надбанням як результат навчального процесу. Поняття компетентності пов'язано з вмінням та спроможністю кваліфіковано діяти, виконувати необхідні завдання або роботу, успішно задовольняти свої індивідуальні та соціальні потреби [4, с. 20–22]. При цьому компетентність «прив'язана» до конкретних контекстів, тобто людина компетентна в одному контексті, може бути, а може і не бути компетентною в іншому.

Підготовка до міжкультурного спілкування в умовах немовного ВНЗ розуміється як взаємопов'язаний професійно зорієнтований комунікативний, когнітивний та загальнокультурний розвиток студентів засобами як рідної, так й іноземної мови. У такому разі можна говорити про необхідність формування у майбутніх фахівців такої професійно зорієнтованої комунікативної компетентності, в якій взаємодіють загальнокультурні і професійно орієнтовані знання, вміння, навички і здібності спілкування як рідною, так й іноземною мовою. Отже, метою іноземної підготовки студентів немовних ВНЗ (в нашому випадку – майбутніх юристів) є формування та розвиток іноземної професійно зорієнтованої комунікативної компетентності, що можна визначити як сукупність різних компетенцій. Сформованість професійно значущих компетенцій дозволяє реалізовувати перекладацькі функції, і це є умовою формування професійного мислення і досягнення основної мети підготовки майбутнього фахівця.

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Термін «переклад» має полісемантичну природу, його найбільш розповсюджене і узагальнююче значення пов'язують з процесом передання значення слова, словосполучення чи уривка з мови оригіналу мовою перекладу. Переклад можна визначити так: заміна текстового матеріалу однієї мови (мови оригіналу) еквівалентним текстовим матеріалом іншої мови. Головною метою будь-якого перекладу є досягнення адекватності – вичерпного передання смислового змісту оригіналу і повної функціонально-стилістичної відповідності йому. Тому результатом навчання перекладу в немовному ВНЗ повинно бути не формування окремих перекладацьких навичок студентів, а перекладацької компетенції у сфері професійної комунікації.

Перекладацьку компетенцію у сфері професійної комунікації визначимо як здатність успішно здійснювати мовне посередництво в процесі опосередкованої двомовної комунікації в професійній сфері діяльності шляхом перетворення тексту (письмового чи усного) однією мовою в текст іншою, зберігаючи незмінним план змісту, наскільки це дозволяє тотожність або подібність системи значення і забезпечуючи умови комунікації.

Існують наступні перекладацькі компетенції: мовна, текстоутворююча, іншомовна комунікативна, технічна.

Мовна компетенція – знання про систему мови, її словниковий склад і граматичну будову, правила використання її одиниць для побудови мовленнєвих висловлень, вміння використовувати певні набори мовних одиниць в різних сферах спілкування, знання про територіальні, соціальні і професійні відмінності у використанні таких одиниць, вміння розширювати і поповнювати свої мовні знання.

Текстоутворююча компетенція – це знання розбіжностей в загальній стратегії побудови тексту в двох мовах як стосовно характеру змістовної зв'язаності (когерентності тексту), так і забезпечення формальної зв'язаності (когезії), вміння створювати тексти різного типу згідно з прийнятими в певному мовному колективі правилами.

Іншомовна комунікативна компетенція – це здатність брати участь в іншомовній комунікації. Виокремлюють дві її складові: 1) загальномовна іншомовна комунікативна компетенція, тобто здатність брати участь в іншомовному непрофесійному спілкуванні; 2) іншомовна професійна комунікативна компетенція, тобто здатність брати участь в іншомовному професійному спілкуванні.

Технічна компетенція це охоплення специфічними знаннями, вміннями і навичками, знайомство з головними положеннями теорії перекладу, варіантами перекладацької стратегії і технічними прийомами перекладу необхідними для здійснення такого виду діяльності.

Крім вище зазначених, виокремлюють ще кілька компетенцій, необхідних для формування перекладацької компетенції в сфері професійної комунікації. Це, зокрема, міжкультурна компетенція – володіння необхідним набором фонових знань про культуру, побут і традиції носіїв іноземної мови, через які опосередковується міжкультурна взаємодія, здатність долати міжкультурні розбіжності у спілкуванні.

Предметну професійну компетенцію визначають як здатність та готовність використовувати сукупність своїх професійних знань, умінь, навичок, мобілізувати весь практичний досвід у процесі міжкультурного професійного спілкування [7, с. 180]. Важливим є те, що студенти не лише пізнають еквіваленти вже відомих їм понять, а й опановують сукупність нових понять, концептів, теорій на когнітивному рівні. Інакше кажучи, вони опановують нову правову концептуальну картину світу. Зазначимо, що предметна професійна компетенція майбутніх юристів більше формується в процесі вивчення спеціальних дисциплін, які передбачені державним стандартом та навчальним планом.

Нині постійно зростає роль інформаційного компонента в складі перекладацької компетенції. Інформаційну компетенцію можна визначити як здатність та готовність здобувати нову іншомовну інформацію, нові знання з різних джерел з метою подальшого використання в професійній діяльності. Постійне оновлення інформаційного поля професійної діяльності людини не може відбуватися без залучення сучасних комп'ютерних технологій. Крім того, інформаційна компетенція – це здатність використовувати електронні словники, бази даних, інтернет-сайти тощо для здійснення перекладацької діяльності.

Головним компонентом перекладацької компетенції є власне перекладацька компетенція, до якої належать перекладацькі знання, навички і вміння.

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Мова права є одним з найбільш своєрідних комунікативних кодів. Функціонування мови права – особливе середовище, в якому існують свої внутрішні закономірності, що склалися у процесі правотворення і правозастосування, які закріплені в спеціальних законодавчих актах чи прийняті в юридичній практиці. Воно визначається рядом факторів як лінгвістичного, так і екстралінгвістичного порядку. Одна з особливостей мови права полягає в тому, що вона поширюється на різноманітні сфери людської діяльності, а не лише обслуговує одну вузькоспеціальну сферу. Тому знання мовних особливостей юридичних текстів і окремих термінів, перекладацьких відповідників у певній сфері професійного спілкування, лексико-граматичних і стилістичних аспектів перекладу набувають особливого значення для формування перекладацької компетенції.

Такими особливостями є наступні:

1. Наявність юридичних термінів, що однозначні та більшість з яких перекладається українською мовою за допомогою словосполучень та описово, наприклад: *sojourner* – особа, яка підтверджує під присягою те, в чому присягнувся інший.

2. Вживання в англійській мові права особливих ідіоматичних виразів і фразеологічних одиниць, які зовсім або майже не використовуються у загальнолітературній мові, наприклад: *Richard Roe* – відповідач у судовому процесі, справжнє ім'я якого невідоме або не розкривається; “*Miranda*” (“*Miranda rights*”) – права, які має затриманий за підозрою у скоєнні злочину і включають в себе право мовчати, право на допомогу адвоката і присутність адвоката під час допиту.

3. Певні стилістичні відмінності від загальнолітературних норм:

– поширені еліптичні конструкції, особливо у типових документах, форма і зміст яких змінюються незначною мірою (зведення, повідомлення, рішення, висновки тощо);

– поширені звороти офіційно канцелярського стилю в документах загальної або адміністративно-господарської тематики;

– суворо регламентоване вживання дієслівних форм і зворотів спеціальної термінології в певних юридичних документах;

– складні речення, які містять не одне складносурядне або складнопідрядне речення.

4. Використання латинських слів і виразів в англійській мові юридичних текстах усіх видів – від законодавчого акту до контракту та листів: *de facto* – лат. де – факто, на ділі, фактично; *gratis* – лат. безоплатно, даром; *act pro se* – лат. діяти від власного імені (наприклад, без представництва адвокатом); *pro tanto* – лат. відповідно; *ultra vires* – лат. поза компетенцією.

5. Використання слів та виразів давньо- та середньоанглійської мови, особливо складних слів, які загалом більше не використовуються в сучасній англійській мові (*thereto*; *thereon*; *thereof*; *therewith*; *therefore*; *therein*; *hereafter*; *aforsaid*; *whereby*), а також слів та виразів, які походять з французької мови, наприклад: *replevin* – позов про повернення володіння рухомою річчю.

6. Використання формальних та церемоніальних слів та виразів: *I do solemnly swear*; *Your Honour*; *May it please the court*.

7. Наявність скорочень, більшість яких використовується лише в юридичних текстах і документах: *USJC* – *United States Judicial Code* – кодекс законів США про судоустрій [2, с. 166].

Однією з проблем залишається проблема вибору адекватного відповідника у процесі перекладу юридичних текстів однієї мови іншою. Вибір прийняттого варіанта перекладу визначається наявністю або відсутністю еквівалента в мові перекладу. Якщо такий існує, процедура зводиться до його звичайної підстановки, проте за його відсутності – до ретельного підбору одного з варіантних відповідників з урахуванням ряду лінгвістичних і екстралінгвістичних факторів. Це такі фактори, як референційне та денотативне значення потенційних відповідників, їх стилістична належність, контекстуальне оточення, мовні норми, сполучуваність слів тощо [1].

Треба враховувати у процесі перекладу юридичного тексту, зокрема тексту нормативно-правового акту, можливість виникнення різних за рівнем складності ситуацій, пов'язаних із пошуком відповідників правових термінів у мовах двох правових систем. Узагальнюючи, такі ситуації можна розбити на чотири основні групи:

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

• термін, який потребує перекладу, позначає правовий інститут, що аналогічний правовому інституту в правовій системі, мовою якої здійснюється переклад. При цьому зазначені інститути мають однакове нормативне врегулювання;

• термін, що потребує перекладу, позначає аналогічний правовий інститут, який має інше правове врегулювання;

• відповідний правовий інститут, позначений терміном, який потребує перекладу, існує в одній правовій системі, але вже не існує в іншій;

• відповідний правовий інститут існує в одній правовій системі і не властивий іншій [6].

Крім пошуку еквівалентних відповідників, основними прийомами юридичного перекладу можна назвати наступні:

• прийом опису – переклад, наприклад, слова за допомогою поширеного пояснення його значення: *demisable* – який може бути відданий в оренду або переданий у спадщину; *accreditee* – особа, в присутності якої здійснюється акредитування;

• транскодування – передача звукової та/або графічної форми слова вихідної мови засобами абетки мови перекладу. Слово *acquirer* можна передати як «еквайер». В юридичному контексті це слово означає банк або компанію, що здійснюють весь спектр операцій по взаємодії з точками обслуговування карток, які складаються з терміналів у торгово-сервісній мережі і банкоматів;

• калькування – дослівний або буквальный переклад: *manpower* – людські ресурси;

• перекладацькі лексичні трансформації – різні зміни лексичних елементів мови оригіналу під час перекладу з метою адекватного передавання їх семантичних, стилістичних і прагматичних характеристик із урахуванням норм мови перекладу та мовленнєвих традицій культури мови перекладу. Лексичні трансформації застосовуються тоді, коли словникові відповідники того чи іншого слова мови оригіналу не можуть бути використані у перекладі через невідповідність з точки зору значення і контексту [3, с. 168].

Ці прийоми треба застосовувати лише пересвідчившись, що в мові перекладу дійсно відсутні еквівалентні або варіантні відповідники і неможливо використати інші прийоми перекладу.

Не варто забувати під час перекладу юридичних текстів про національну варіативність термінів, тобто наявність різних термінів в американському, британському та інших варіантах англійської мови, що позначають одне і те ж явище, поняття, процес тощо, або, навпаки, наявність одного терміна в цих варіантах англійської мови на позначення різних понять: статут юридичної особи (компанії, товариства) – *articles of association* (у Великій Британії), *bylaws* (у США).

Необхідно також враховувати національні особливості написання чисел та математичних знаків в різних країнах. Так, пробіл відокремлює групи цифр у Франції, наприклад, 345 499; в Німеччині та Австрії відокремлюються крапкою – 345.499; у США, Великій Британії, Японії відокремлюються комою – 3,000,000.

Перекладаючи юридичні тексти треба брати до уваги і той факт, що велика кількість загальноживаних слів в юридичних текстах може мати термінологічне значення. Наприклад, слово *nuisance* (досада, прикрість, неприємність) в юридичному контексті буде мати значення «втручання в чийсь користування землею»; слово *consideration* (міркування, підстава) – в юридичному документі означатиме «компенсація, винагорода, зустрічне задоволення».

Навички та вміння, які складають перекладацьку компетенцію, формуються під час виконання вправ з навчання спеціальному перекладу.

Як висновок можна сказати, що в сучасному глобальному світі відбувається розширення економічних, політичних і культурних зв'язків, що потребує підвищення ролі компетентного володіння спеціалістом іноземною мовою. Серед цілей вивчення іноземної мови в немовному ВНЗ є формування перекладацької компетенції у сфері професійної комунікації. Аналіз формування перекладацької компетенції у цій сфері майбутніх юристів показав, що навчання перекладу базується на компетенціях, сформованих у студентів протягом навчання у ВНЗ. Проте таке розмежування компонентів правомірне лише з науковою метою. В реальних умовах комунікації вони є взаємопов'язаними та взаємозалежними, спираються на професійні знання, навички та вміння майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вагапов А. С. Выбор адекватного лексико-фразеологического соответствия при переводе английских правоведческих текстов / А. С. Вагапов. [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://zhurnal.lib.ru/w/wagapow_a_s/my-art.shtml.
2. Дорда С. В. Мова права та особливості її перекладу / С. В. Дорда // Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка. Філологічні науки. – 2011. – № 9 (220). – Ч. II. – С. 163–170.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В. І. Карабан. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.
4. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
5. Родигіна І. В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання / І. В. Родигіна // Харків: Вид. група «Основа», 2005. – 96 с.
6. Хворостянкіна А. Дефініції у законодавчих текстах: питання теорії / А. Хворостянкіна. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/0/6669/>.
7. Хомякова Н. П. Иноязычная коммуникативная компетентностная модель юристов, специализирующихся в области права международной торговли / Н. П. Хомякова // Вестник Московского университета. Серия 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2009. – № 3. – С. 173–184.

REFERENCES

1. Vagapov A.S. Vybor adekvatnogo leksiko-frazeologicheskogo sootvetstviya pri perevode angliiskikh pravovedcheskikh tekstov [Choosing a proper lexical and idiomatic equivalent translating English legal texts]. Available at: http://zhurnal.lib.ru/w/wagapow_a_s/my-art.shtml
2. Dorda S.V. Mova prava ta osoblyvosti yiyi perekladu [Language of law and peculiarities of its translation] Visnyk Luhans'koho natsional'noho universytetu im. T.Shevchenka. Filolohichni nauky. Part II. № 9 (220). Luhans'k, 2011. pp. 163–170.
3. Karaban V.I. Pereklad anhliys'koyi naukovoyi i tekhnichnoyi literatury. Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy [Translation of English scientific and technical literature. Grammar difficulties, vocabulary, terminology and genre-stylistic problems] - Vinnytsya: Nova knyha, 2004. 576 p.
4. Ovcharuk O. Kompetentnosti yak klyuch do onovlennya zmistu osvity [Competencies as the key to the educational content renewal] - Stratehiya reformuvannya osvity v Ukrayini: Rekomendatsiyi z osvitr'oyi polityky. K.: «K.I.S.», 2003. pp. 13–42.
5. Rodyhina I. V. Kompetentnistno oriyentovanyu pidkhdid do navchannya [Competence approach to education]. Kh.: Vyd. Hrupa «Osnova», 2005. 96 p.
6. Khvorostyankina A. Definitsiyi u zakonodavchykh tekstakh: pytannya teorii [Definitions in the legislative texts: theoretical issues] – Available at: <http://www.minjust.gov.ua/0/6669/>
7. Khomyakova N.P. Inoyazychnaya kommunikativnaya kompetentnostnaya model' yuristov, spetsializiruyushchikhsya v oblasti prava mezhdunarodnoi torgovli [Foreign language communicative competence model of lawyers specializing in the field of the international trade law] Vestn. Mosk. un-ta. Vol. 19. Lingvistika i mezhkul'turnaya kommunikatsiya, 2009, Vol. 3. pp. 173–184.

УДК: 811.811 377.36:371.315

ІРИНА ФЕДОРЕНКО

irina_fedorenko_83@mail.ru

викладач,

Київський національний лінгвістичний університет

**ЗМІСТ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМУ
ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ У МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ**

Висвітлено зміст формування компетентності в англійському діалогічному мовленні у студентів I–II курсів будівельного технікуму. Розглянуто поняття змісту навчання діалогічного мовлення. Описано та конкретизовано компоненти предметного аспекту змісту формування компетентності в англійському діалогічному мовленні: сфери і види діалогічного мовлення, теми,